

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod celja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za tuzemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

V napetem pričakovanju odločitve:

Po volitvah v Franciji

Vse stranke se mrzlično pripravljajo na ožje volitve, ki bodo prinesle končno odločitev — Po splošni sodbi je zmaga levece zagotovljena

Pariz, 29. aprila r. Vsa Francija živi še vedno v volilni mrzlici. Porast komunističnih glasov zbuja kljub temu, da se razmerje med desničarskimi in levičarskimi strankami v bistvu ni spremenilo, precejšnje vznemirjenje. Desničarski tisk vodi hudo kampanjo proti komunistom in sviri levičarske stranke, naj ne dopuste, da bi dobil komunizem odločilen vpliv na francosko notranjo politiko. Pri ožjih volitvah, ki bodo prihodnje nedelje, bodo po splošnem pričakovanju zmagale levičarske stranke, toda preokret na skrajno levo, kakor se je pokazal pri glavnih volitvah preteklo nedeljo, bi mogel izzvati nove notranjepolitične težave. Levičarski tisk je že danes gotov zmage in se zavzema za čim številnejšo udeležbo pri ožjih volitvah. Volilna propaganda je sedaj v obeh taborih še bolj živahna, kakor je bila za glavne volitve. Izid volitev je vplival tudi na borzne posle. Levičarska zmaga zbuja v nekaterih krogih bojazan, da bo levičarska večina skušala izvesti devalvacijo franka. Na borzi so se pojavili zaradi tega že razni spekulativni manevri.

Izvolitev Herriota zagotovljena

Pariz, 29. aprila z. Vse stranke se pridno pripravljajo za volilni boj prihodnje nedelje. V splošnem se mora ugotoviti, da je strankarna disciplina pri združenih levičarskih strankah popolna. Komunisti, socialisti in radikalni so sklenili, da bodo pri ožjih volitvah sestavili enotno fronto ter odstopili v korist onega levičarskega kandidata, ki je pri prvih volitvah dobil največ glasov. Izvolitev Herriota pri ožjih volitvah je popolnoma zagotovljena, ker so socialisti in komunisti umaknili svoje kandidate.

Angleški komentarji

London, 29. aprila r. Angleški listi so se še le danes začeli obsejati baviti z izidom nedeljskih volitev v Franciji. Večina je mnenja, da je porast komunističnih glasov pripisati posledicam francosko-ruskega pakta. Strah pred spopadom z Nemčijo je tudi mnoge zmernejše levičarje napotil, da so glasovali za komuniste, češ da je za Francijo najbolje, ako išče zaslombe pri Sovjetski Rusiji, ki je v vojaškem pogledu najmočnejša volesila. V ostalem pa so v angleških krogih prepričani, da bodo pri ožjih volitvah zmagali levičarji. V Londonu si celo žele zmago levece, ker upajo, da bo to pripomoglo tesnejšemu sodelovanju Francije z Anglijo v Zenevi in v vseh mednarodnih vprašanjih. Zmaga levece utedne biti odločilnega pomena za hitro likvidacijo italijansko-abisinskega spora v duhu angleških želja. Če pa se ta pričakovanja ne bodo uresničila, bo morala Anglija iz temeljev preurediti svojo zunanjo politiko.

Nemška sodba

Berlin, 29. aprila AA. DNB poroča: Angriß piše, da se bo o pravem izidu francoskih volitev moglo govoriti šele po drugem volilnem dnevu. Komunisti naraščajo predvsem na škodo radikalnih socialistov. Berliner Tagblatt piše, da se ožje volitve pričakujejo z velikim zanimanjem in da povzročajo še več razburjenja kot prvi dan volitev. Levice je prepričana, da bo zmaga. Vprašanje je samo, ali ne bodo komunisti skušali izkoristiti položaja v svoje posebne namene.

Tudi v Franciji volitve niso brez vesele primesi

Pri nedeljskih parlamentarnih volitvah se je potegovalo v Franciji za zaupanje naroda nič več kakor 8407 kandidatov, prostih poslanskih mest pa je 618. Seznam kandidatov nudi pravi prerez skozi francosko življenje. Med njimi najdemo na pretek odvetnikov in zdravnikov brez klientele, inženjerske zaprti obrati, novinarjev brez listov in službe, profesorjev, ki so se naveličali vtepati učnost v glave malih Francozov ter celo plejado poklicnih politikov. Za 60 poslanskih mest, odpadajočih na Pariz in seinski departament, se je potegovalo nad 1000 kandidatov. Med njimi je bilo 70 nastavljenec, 52 novinarjev, 45 odvetnikov, 35 inženjerske, 30 inženjerske, 18 trenutno brezposelnih, 20 državnih uradnikov, 15 učiteljev, 19 zdravnikov, 7 upokojenih častnikov, 2 letalca itd.

Poleg strankarsko oboježenih kandidatov je bila cela vrsta tudi takih, ki so kandidirali kot poedinci s svojimi posebnimi programi. Tako je nekdo kandidiral kot zastopnik »Svetovnega komiteja žena«. Neki igralec je zopet razvil svoj posebni program kot »desničarski republikanec«. Agi-

len je bil v volilni kampanji tudi kandidat, ki se je predstavljal volilcem kot »mrtovni bojevniki«. Originalen je bil program nekoga slaščičarja, ki je obetal, da bo v parlamentu povedel veliko akcijo za pokončanje morskih psov, ki ogrožajo kopalce na francoskih morskih obalah.

Najbolj ogorčena borba se je bila v tretjem pariškem volilnem okraju, kjer je nastopil tudi kandidat »Sindikata prodajalcev limonade«. Z njim se je potegoval za glasove volilcev neki znani konferansijé iz pariških barov, ki je našteval med svojimi zaslugami, da je oficijelni slikar francoske vojnega ministrstva ter da zastopa »nacionalne republikanske revolucionarje«.

Državljan Dobrouckes je ustanovil novo »stranko poštenja in morale, ki se bo borila proti ostankom Staviskemu in njegove ere.« Med kandidati se je odlikoval po živahni agitaciji tudi Bonnaure, ki je bil obsojen v Staviskijem procesu. Izdal je ogromne letake, ki jih je podpisal kot »čestit mož«. Neki inženjer je zopet razvil svoj velikopotezni načrt za ozdravljenje francoskega gospodarstva, dočim je neki upokojeni polkovnik zastopal »Stranko rnične in prave republike«. Manjkalo tudi ni zastopnika IV. internacionale, ki je nastopal kot čisti učenec Lenina ter napadal Stalina in njegovo francosko komunistično gardo kot »prikrite nazadnjake«.

„Schachtova kriza“ na vrhuncu

Nemška industrija je zašla v obupen položaj — Reši naj jo Göring, ki je postal gospodarski diktator Nemčije

Berlin, 29. aprila z. Na nemški borzahi je včeraj zaradi imenovanja Göringa za komisarja deviz in surovin prišlo do splošnega padca vseh industrijskih akcij. Na vseh borzahi je bila zabeležena izredno visoka ponudba. Nemški tisk o imenovanju ne prinaša nobenih komentarjev. Edino Göringovo glasilo »Essener National Zeitung« objavlja uvodnik čez vse kolone z naslovom: »Najširša pooblastila strankinemu tovarišu«. V gospodarskih krogih se je pojavila precejšnja vznemirjenost. Misli se vendarle, da je dr. Schacht zadovoljen s tem imenovanjem, kar da dokazuje dobre odnose, ki vladajo med njim in Göringom. Göring bi naj nekako ščitil dr. Schachta pred skrajnimi elementi v stranki. Uplivni član vod-

stva stranke Keppler je pred tremi meseci zahteval, da mora dr. Schacht odstopiti. Spor med dr. Schachtom in Darrejem je javen in zelo težak. Ko je Darre zahteval od Schachta devize za nakup mesa in masti, mu je dr. Schacht odgovoril: Jaz nisem alkimist in ne delam dukatov. Schacht meni, da se mora poljedelstvo spraviti na stanje, kakor je bilo v letu 1933. Poleg tega je nemška tekstilna industrija v zelo težavnem položaju. Prav tako so v obupnem položaju kovinska, železna, manganska in usnjarska industrija. Takozvana »Schachtova kriza« je prišla do viske te dni in je vlada morala sprejeti sklep, da imenuje eno svojih najmočnejših osebnosti za superdiktatorja vsega nemškega gospodarstva.

Egiptski kralj Fuad umrl

Za kralja je proklamiran mladoletni prestolonaslednik Faruk, ki ga bo zastopal regentski svet

Kairo, 29. aprila r. Včeraj popoldne je preminul egiptski kralj Fuad. Za kralja je bil proklamiran dosedajni prestolonaslednik Faruk, ki biva v Londonu. Danes bo odpotoval preko Francije in Italije v domovino. Ker je Faruk še mladoleten, bo do njegove polnoletnosti vodil vladarske posle regentski svet, ki se mora sestaviti najkasneje deset dni po smrti kralja. Nastale pa so težave zaradi tega, ker parlament še ni izvoljen in se ne bo mogel sestaviti regentski

svet v ustavno določenem roku. Vlada je na sinočnji seji določila program pogrebnih svečanosti.

Posmrtni ostanki pokojnega vladarja bodo danes ob 3. popoldne preneseni iz dvorca Kubeha v dvorec Abdine. V četrtek ob 10. dopoldne se svečan spreved poda v džamijo El Rif, kjer bo dženasa. Nato bodo posmrtni ostanki shranjeni v kraljevski grobnici. Predpisana je državna žalost za tri mesece.

Krvava bitka na jugu

Abesinci so porazili Italijane pri Dagaburu in jim prizadejali hude izgube

Addis Abeba, 29. aprila r. Po največjih vesteh z južne fronte je motorizirana kolona italijanske vojske na italijanskem levem krilu doživela strašen poraz. Po zelo krvavi bitki pred abesinskimi utrdbami okrog Dagabura in Daga Meda so se morali Italijani umakniti. Abesinci čete pod poveljstvom generala Vehib-paše so prizadejale sovražniku silen udarec. Italijani so napadli Sasabano s treh strani. Bitka se je vodila z vsemi modernimi sredstvi kakor na severni fronti. Kljub ogromnim naporom Grazianijeve vojske velika bitka po enajstih dneh še ni odločena. Motorizirani oddelki, ki so

prebili prvo linijo abesinskega obrambnega pasu, niso doživeli sedaj samo poraza, nego so bili zdecimirani in so se morali umakniti v popolnem neredu. Načrt, da bi se zasedel Dagabur in Sasabana tako obkrožila ter prisilila h kapitulaciji, je popolnoma propadel. Abesinci so prešli v protinapad in so napadali s tako naglico, da Italijani niso mogli uporabiti niti strojeve. V strašni bitki je padlo izredno mnogo italijanskih vojakov in dubatov. Tudi italijanska kolona na desnem italijanskem krilu pod poveljstvom generala Azostinija je bila odbita.

Prodiranje proti Addis Abebi

Italijani so se utrdili na novih položajih in nevzdržno prodirajo v osrčje Abesinije

Kim, 29. aprila r. Po službeni poročili iz Mogadiscia in Adis Abebe prodirata proti Addis Abebi sedaj dve italijanski koloni. Prva motorizirana kolona je že včeraj zapustila Desie in se bliža prestolnici po cesarski cesti. Druga prodira iz Uora Haila po karavanski poti proti jugu. Italijani upajo, da bodo do konca tedna prišli pred prestolnico.

Na somalski fronti se medtem vršijo veliki boji pred Sasabano. Kolona generala Fruscia stalno napada poslednje abesinske utrdbे pred tem važnim cestnim in strateškim središčem.

Desie, 29. aprila z. O prodiranju velike motorizirane kolone proti Addis Abebi se je zvedelo, da bo bržkone že v najkrajšem času prodrla do abesinske prestolnice.

Kolono spremljajo askerski in miličniški polki. Približno 50 km daleč od Desije so njene motorizirane izvidnice naletele na močan abesinski oddelak, ki je takoj sprejel borbo. Askari so bili kmalu ojačeni in po kratki bitki se je nasprotnik umaknil. Po italijanskem mnenju je bila to ena izmed poslednjih kolon razpadle abesinske vojske, ki je daleč zaostajala za drugimi bežečimi abesinskimi četami.

Asmara, 29. aprila. AA. Stefani poroča: Prodiranje motorizirane kolone in askarske vrste s prijateljskim sodelovanjem. Koncentracija 3000 kamionov in ogromnih skladišč živeža in orožja v Desiju pomeni ogromen uspeh indendanture. Ta akcija bo pokazala italijanski uspeh, ki mu ga ni primere v zgodovini kolonialnih voja.

Dr. Aljehin v Ljubljani

Bivši svetovni šahovski prvak bo nastopil drevi ob 20. v hotelu „Metropol“ proti 40 najboljšim ljubljanskim šahistom

Ljubljana, 29. aprila.

Bivši svetovni šahovski prvak dr. Aljehin se mudi že 14 dni na večji turneji po Jugoslaviji in je doslej absolviral več simultank po raznih mestih. Iz Splita je krenil v Sarajevo, kjer so mu tamošnji šahisti nudili prav močan odpor, saj je izgubil sedem partij. Iz Sarajeva se je odpeljal v Karlovac, kjer je nastopil proti 40 igračem. Seveda Karlovčani dr. Aljehinu niso nudili preveč močnega odpora in je zmagal nad 31 nasprotniki, dočim je s 6 remiziral, 3 partije

pa izgubil. Znatno se je odrezal genijalni šahovski matador na snočni simultanki v Celju, kjer je tudi nastopil proti 40 nasprotnikom in je dobil 35 partij, dočim jih je pet ostalo remis. Celjani se torej niso posebno obnesli.

Danes čaka svetovnega mojstra na njegovi turneji po Jugoslaviji najtežja preizku-

šnja. Ljubljanski šahisti so včeraj prejeli brzojavko, da pride dr. Aljehin v Ljubljano ob 17 z brzovlakom in Celja in da bo drevi ob 20. v hotelu Metropol nastopil v kletni dvorani proti 40 izbranim ljubljanskim šahistom. Ljubljana je nedvomno vodilno mesto v šahu v Jugoslaviji in zato bo rezultat današnje simultanke nedvomno tudi merilo moči med Ljubljano in ostalimi mesti Jugoslavije. Prepričani smo, da dr. Aljehin ne bo imel lahkega stališča, zato pa bo borba tem bolj zanimiva.

Ljubljana je poslala v boj poleg drugih elito svojih preizkušenih šahovskih borcev, med katerimi naj omenimo naslednje: Cibić, Furlani, Gerzinić, Iskra, Lokovšek, Majcenović, Preinfalk, Sikošek, ing. Weiss, Šiška, Erker, Peterman, Marek, Šorli in Ciril Vidmar.

Ljubljanske šahiste vabimo, da se udeležijo sprejema dr. Aljehina ob 17. na kolodvoru. K večerni prireditvi naj po možnosti vsak prinese lepo in pregledno šahovnico in vsak tekmovalac naj bo tudi ob 19.45 na svojem mestu. Dr. Aljehin je gost mesta Ljubljane in je g. župan dr. Adlešič prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo.

Vstopnina k simultanki znaša glede na visoke režijske stroške 10 Din, vojak in dijak pa plačajo po 5 Din. Prijatelji kraljevske igre so vabljeni, da simultanko posetijo v čim večjem številu.

Aljehin v Celju

Celje, 29. aprila.

Snoči ob 30.30 je prispel dr. Aljehin v Celje, kjer je takoj nastopil v nabito polni dvorani hotela Evropa proti 40 šahistom. Dobil je 35 partij, pet pa jih je ostalo remis. Mnogostevilno občinstvo je v dvorani vztrajalo prav do konca. Simultanka je bila končana šele ob jutranjih urah. Danes opoldne je šahovski klub Celje dr. Aljehinu in njegovi soprogini na čast priredil banket.

Kaj kuhajo v Budimpešti in Varšavi

Poljska in Madžarska se bosta skupno zavzemali za revizijo trianonske mirovne pogodbe in za priklonitev Slovaške Madžarski

Budimpešta, 29. aprila r. Vsi tukajšnji listi objavljajo poluradno varšavsko vest o zborovanju poljske Zveze za očuvanje poljske državnosti v Varšavi. Na tem zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki zahteva skupno mejo med Poljsko in Madžarsko. Namen tega zborovanja je bil, da opozori poljsko javnost na veliko boljševiško nevarnost, ki grozi Poljski. Predsednik te organizacije Oberžinski je v svojem govoru opozarjal, da je Poljska sedaj zaradi spoznanja med Českoslovaško in Sovjetsko Rusijo ogrožena tudi z juga. Ta sporazum spravlja po njegovem mnenju Českoslovaško popolnoma pod oblast Moskve. Univ. prof. Bošovski iz Vilne je predložil resolucijo, v kateri se zavzema za čim tesnejše

zblizanje med Poljsko in Madžarsko, ker da je to najboljša obramba proti boljševiški nevarnosti. Poljski je zaradi tega tudi mnogo na tem, da se Madžarska okrepi in da se popravijo krivice, ki so ji bile storjene s trianonsko mirovno pogodbo. Poljska mora v tej smeri brezpogojno podpirati madžarske zahteve po reviziji te pogodbe. Madžarska naj dobi mandat nad Podkarpatsko Rusijo, na Slovaškem pa naj se izvede ljudsko glasovanje o tem, ali naj Slovaška ostane pod Českoslovaško, ali pa naj pripade Madžarski. Na koncu pravi resolucija, da morata Poljska in Madžarska storiti skupne korake, ki naj prisilijo Rumunijo, da ne bo dovolila sovjetski vojski prehoda preko rumunskega ozemlja.

Ruždi Aras poseti Atene

Atene, 29. aprila. AA. Stefani poroča: Turški zunanji minister Aras bo obiskal Atene pred odhodom v Beograd na sestanku držav Balkanske zveze. Prišel bo v Atene soboto jutraj in se bo šele istega dne sestal s predsednikom grške vlade Metaksasom. Oba zunanja ministra bosta z istim posebnim vlakom odpotovala v Beograd.

Južna Afrika proti kolonialnim spremembam

Johannesburg, 29. aprila. AA. Stefani poroča, da se povdarja, da vlada južne Afrike nikdar ne bo pristala na to, da se vrne Nemčiji jugovzhodna Afrika ali pa Tanganjika, ker so te kolonije med svetovno vojno zavzele čete južne Afrike.

London, 29. aprila. AA. Poslanci, ki pripadajo napol uradni ustanovi za razvoj trgovine s kolonijami, so imeli sinoči posvet, na katerem so zelo živahno razpravljali o nameri vlade glede kolonij. Menijo, da se s kolonijami ne da rešiti problem evropske prebivalstva in vsako odstopanje kolonij bi bilo nasprotno strateškim interesom kakor tudi proti interesom domačinov in v teh kolonijah.

Vprašanje angleškega posojila Nemčiji

London, 29. aprila o. Tednik »Reynold« poroča, da se je skupina angleških bank končno vendarle odločila za posojilo Nemčiji v znesku milijarde mark, da tako prepreči gospodarski pokol nemškega naroda. Vest še ni potrjena. Kakor znano, jo je vlada pretekli teden v spodnji zbornici skupaj z vsemi ostalimi enakimi vestmi domagovala.

1. maj, državni praznik dela v Bolgariji

Sofija, 29. aprila AA. Stefani poroča: Bolgarska vlada je sklenila, da naj bo prvi maj v bodoče državni praznik dela. V zvezi s tem bo prvega maja 120.000 delavcev defiliralo mimo kralja in kraljice.

Hudo neurje v Argentini

Buenos Aires, 29. aprila AA. DNB poroča: Strašna nevihta je opustošila Argentino in mesto Mendoza. Na mesto in okolico se je zlilo deževje preloma oblakov. Mesto je popolnoma odsekano od ostalega sveta. Mnogo družin je brez strehe. Dolej se ve samo za eno žrtev.

Nov „Zeppelin“

Berlin, 29. aprila AA. Zeppelinova družba bo v najkrajšem času začela graditi največji zrakoplov sveta. Zeppelin bo dolg 260 m in bo za 26 m daljši kakor Hindenburg. Uporabljal ga bodo za polete preko Atlantiskega oceana. V tej službi se bo izmenjeval s Hindenburgom.

Vodja abesinskega letalstva pristal v Italiji

Rim, 29. aprila AA. Havaš poroča: Trdi se, da se je letalec Douhet, tehnični ravnatelj abesinskega vojnega letalstva, ki je kljub prepovedi samolastno zapustil letališče Le Bourget pri Parizu, zaradi defekta v motorju moral pristati blizu neke vasi v severni Italiji.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 29. aprila Beograd 7.- Pariz 20.2175 London 15.1625, Newyork 307.-, Bruselj 51.90 Milan 24.15, Madrid 41.90, Amsterdam 206.30 Berlin 123.35, Dunaj 56.-, Praga 12.69, Varšava 57.725, Bukarešta 2.50.

Klic obupa iz Kočevja

Nevarnost popolne ukinitve dela v kočevskem preme-govniku — Ogrožen obstoj slovenskega življa v Kočevju

Kočevje, 28. aprila
Te dni se je razvedelo v Kočevju, da bo zaradi premalih naročil ukinitveno delo v kočevskem preme-govniku, ki je bil letos še prav posebno prizadet, kar se tiče dobav premoga državnim železnicam, ki so bile zmanjšane od 130 ton na 20 ton na mesec. Pozneje so se naročila povečala in dobavljajo sedaj kočevski preme-govnik državi 80 ton premoga na mesec.

Ker je zaradi ugodne zime potrošnja pre-moga silno nazadovala, je bil s tem prizade- seveda tudi kočevski preme-govnik. Ru-darji so delali večkrat samo po 7 dni na mesec. Vsak mora priznati, da je to zaslu-žek s katerim naše rudarske družine nika-kor ne morejo živeti. S tako zmanjšano produkcijo premoga je seveda nastalo tudi vprašanje obstoja rudnika samega. Jasno, da je vest o ustavitvi zbudila med tukajš-njim prebivalstvom upravičen strah. Zato je odšla v Beograd deputacija rudarjev, ki jih je vodil mestni župan g. Lovšin, da v zadnjem trenutku posreduje na merodajnih mestih glede razdelitve državnih dobav pre-moga.

Treba je poudariti, da gre za eksistenco rudarskih slovenskih družin. Obratovanje preme-govnika v Kočevju je poleg zelo sla-bega gospodarskega položaja v katerem se nahaja naš kraj, važno je tudi v narod-nostnem pogledu. Če bo preme-govnik uki-njen, bo primoran naš slovenski življenj, ker ne bo imel zaslužka v teh narodnostno me-sanih krajih, da se izseli. Vprašajmo se, ali se ni izselilo že dovolj naših slovenskih ljudi iz teh krajev. Saj je bilo v prejšnjih časih naseljeno pri kočevskem preme-govniku 1400 slovenskih in hrvaških rudarjev. Danes jih je komaj še okrog 100. Glede na nevarnost ukinitve kočevskega preme-govnika se mora slovenska javnost zaveda-ti, da se jemlje s tem možnost življenja in zaslužka slovenskemu delavcu. Vedeti mora-mo da je tu predvsem prizadet naš sloven-ski človek. Zato upamo, da bodo imeli me-rodajni činitelji razumevanje za položaj na-šega človeka in da bodo izposlovali temu preme-govniku vsaj toliko državnih dobav, da bo lahko še nadalje obstojal ter nudil prepotrben zaslužek tukajšnjemu sloven-skemu rudarju.

Alkoholizem in književniki

Predavanje predsednika društva „Treznosti“ — Ali so bili naši književniki alkoholiški?

Ljubljana, 29. aprila.
Snočnje izredno zanimivo predavanje pod okriljem društva „Treznosti“ na „budilo toliko zanimanja med našo javnostjo, da bi bila dvorana UZUD polna. Menda se tudi v tem kaže tista stran slovenskega znač-ja, ki jo več ali manj sramežljivo označu-jemo z imenom „slovenski alkoholizem“. Predaval je predsednik „Treznosti“ R. Hor-vat, ki se je v uvodu predstavil kot absti-nent, ki ni pil že 36 let in ki je bil pijan samo enkrat v življenju — kot burmanec. Priznati je treba, da mora imeti pri nas predavatelj, ki hoče javno zagovarjati trez-nost, precej poguma, kajti naši pivci so v resnici veleli, ker so v dobrih meri isto-vetni z javnim mnenjem. Predavanje se ni nanašalo le na odnos naših književnikov do alkoholizma, pač pa je odkrilo mnogo zanimivega o tem odnosu; vsebovalo je iz-redno mnogo dokaj pestrega gradiva o al-koholizmu sploh in zlasti o oblasti alkohola.

Predavatelj pravi, da je treba alkohol prištevati med naše največje sovražnike kot zlo, ki je še morda hujše ter bolj usod-no za nas kakor n. pr. sankcije. Nezmer-no pitje je uničilo mnogo rimsko cesarstvo; žganje in jetika, ki sta si čisto najboljše za-veznika, sta uničila Indijance; vodika je zelo zmanjšalo odporno silo Rusov, ki so predvsem zaradi tega pogledli pred 30 le-ti treznim Japoncem. Nemci popijejo zelo mnogo piva in v Monakovem znaša umrlj-ivost za kapjo 11% vseh smrtnih prime-rov (pri nas 1,8%), kar je pripisovati ne- zmernemu pitju piva. Iz podobnih prime-rov predavatelj sklepa, da je alkohol naj-večji sovražnik vseh narodov. O pitju pri nas ugotavlja, da so bile razmere prejšnje čase še mnogo slabše kakor so dandanes. Pijancev je bilo mnogo več in med njimi je bilo dokaj več žganjencev. Alkoholizem je začel prodirati v slovenske nevinodne pokrajine zlasti za časa francoske okupaci-je. Gorenjci so se navadili žganjekuho od Francozov. Najdalje so ostali rezni Ro-tančani in Dolenjci v okolici Vel. Laš. Pre-davatelj pripisuje temu da so baš te pokra-jine izšli naši prvi in največji kulturni delavci. Mimogrede naštevajo dolgo vrsto naših književnikov, ki so umrli za jetiko in ne morda zaradi pijančevanja, kakor bi kdo mislil. Najpogubnejše, nas je zadelo ter omogočilo razmah našemu alkoholizmu svobodna žganjekuha, uvedena l. 1925. Predavatelj je dokazoval, da je tudi svo-bodna žganjekuha eden največjih vzrokov vinogradniške krize, kajti ljudje ne pije-jo več vina, ko se navadijo na žganje.

V daljšem odstavku je predavatelj ka-rakteriziral slovenski alkoholizem, po ka-terem nas tujci poznajo že od daleč, za kar je navedel več primerov. Posebno značilno za naše nezmerno pitje je, da jemo malo, ter se mnogo pije tudi na tešče, dočim

Francozi, ki tudi mnogo pijejo, mnogo je-do. Mnogo zanimivega gradiva je predava-telj zbral o vzrokih, ki vodijo v pijančev-anje. Med tem gradivom so zbrani podatki o naših književnikih. Najbolj zanimiva je ugotovitev, da Prešeren ni bil takšen pri-jatelj alkohola, kakor mnogi mislijo. Pri-davatelj se sklicuje na izjavo E. Jelovsko-ve, Prešernove hčere, češ da je njena mati videla v 13 letih Prešerna samo enkrat vi-njenega. Tudi Cankar ni bil pijanec v prav-em pomenu besede, pač pa je bil že po nekaj kozarcih vina omamljen. Njegov na-gib k pijančevanju je treba prištevati med bolezenske pojave. Ni res, da bi Cankar pi-sal v pijanosti. Pisal je navadno zjutraj, ko je bil trezen. O nekaterih živčnih naših pi-sateljih je predavatelj povedal, da pri delu ne pijejo ali da niti sicer ne pijejo, odnos-no so bili abstinenti, ko so napisali svoja najboljše dela. Dokazoval je pravilnost svo-je trditve, da je alkoholizem velika ovira umskega ter umetniškega delovanja tudi z nekaterimi imeni klasične literature.

H koncu se je predavatelj bavil z vpra-šanjem borbe proti alkoholizmu. Velik po-men pripisuje vzgojnemu momentu. Starši bi morali navajati otroke k treznosti kot k največji virini. Alkohol pa izgublja pri nas počasi postojanko za postojanko. Potroš-nja opojnih pijač je od leta do leta manj-ša. Zlasti se je zmanjšal konzum piva. L. 1913 je konzumirala Ljubljana še 2,5 milio-nov litrov piva (40.000 prebivalcev), lani pa samo okrog 750.000 litrov (60.000 preb.). Velik sovražnik alkoholizma je tudi sport. Sportniki prav dobro vedo, da lahko dose-žejo uspehe le, če se vzdrže opojnih pijač. To so vedeli že stari Grki, ko so se priprav-ljali na olimpijske igre. Treznostno giba-nje se pri nas precej širi med mladino. V šolah v naši banovini je okrog 100.000 šol-arjev abstinentov.

Za širjenje treznosti med nami bi bilo treba spremeniti tudi prehrano. Uživati bi morali več sadja in manj mesa. V Nemčiji uživajo delavci nad 5-krat več sadja kakor pri nas, čeprav Nemčija uvaža sadje. Našim vinogradnikom bi na lahko znatno po-magali z zvišanjem konzuma grozdja in s spremembo kmetijskega gospodarstva. Uni-čiti bi bilo treba predvsem šarnarstvo in ukli-niti svobodno žganjekuho. Namestu žga-njarskih kotlov bi naj uvedli sušilnice za sadje. Vinograde v slabih legah bi naj od-pravili, opuščene vinograde pa nasadili s sadnim drevjem. Odpraviti je treba vinoče- in svobodno krošnjarjenje z vinom. Go-stilne se naj preuredi iz pivnic v jedilnice kakor n. pr. na Švedskem.

Končno je predavatelj apeliral na inteli-genco in na javnost sploh, naj sodelujejo v plemeniti borbi proti alkoholizmu. Pose-bej je apeliral na naše književnike, naj bi ne ustvarjali del, ki bi zavajala ljudi v pi-jančevanje.

Vinska razstava v Ljubljani

Na spomladanskem velesejmu v Ljublja-ni bo od 30. maja do 8. junija prirejena v okviru gostinske razstave III. vsedržavnega gostinskega kongresa v Ljubljani tudi vinska razstava in pokušna vin.

K tej razstavi se pozivajo vsi gostilničarji, veletrgovci z vinom in vinogradniki, ki že-le razstaviti svoja le najboljše vina in ki morejo dostaviti na lastne stroške najmanj 10 l vina vsake vrste v sedem deciliterških steklenicah ali pa v balonu in večjih poso-dah, da prijavijo svoj naslov, oznako vrste vina, letnik in kraj.

Vina bodo pred razstavo ocenjevala stro-kovne komisije. Najboljša bodo nagrajena ki sta v obširnih in nazornih izvajalnih po-do pripuščena.

Vina mora biti dostavljena med 15. in 20. majem na naslov Gostinska razstava, vele-sejem, Ljubljana. Za kasnejše dobavljenja vi-na se ne bo moglo jamčiti, da bodo raz-stavljena. V kolikor ne bi vzorci vina že do-speli v primernih steklenicah in etiketiranih z navedbo imena lastnika, kraja, letnika in vrste, se lo vino preločilo v enotne stekleni-ce, ki se bodo opremile s potrebnimi naved-bami, katere naj vsak odposilatelj vzorcev točno sporoči.

Razstavljenec vina se more udeležiti raz-stave s poljubnim številom vzorcev (po 10 l najmanj). Glede na 10 dni trajajočo razsta-vo in pokušno vin, se priporoča, da po-slijeje večje količine. Vsa razstavljena vina bodo katalogizirana.

Pismene prijave naj se naslove na III. vsedržavni gostinski kongres v Ljubljani.

Iz Maribora

— Erika Družovičeva bo gostovala v so-boto kot Madeleine v privlačni opereti »Ples v Savoyu«. Prijubljena pevka je s to svojo operetno vlogo dosegla v Zagrebu presenetljivo velik uspeh.

— Smrtna nesreča kolesarja. V ponedel-jek zvečer je 32-letni plesarski pomočnik Ivan Jančič iz Rogoznice, tako nesrečno padel s kolesom, da je dobil hude notranje poškodbe. Kolesar je nezavesten obelžal. Ljudje so ga nemudoma odpremili v mari-borsko bolnišnico, kjer so ponesrečenca tak-ko operirali, vendar pa je bila vsaka po-moč zaman in je dve uri kasneje izdihnil.

— S sekiro nad hlape. Včeraj so tukajš-nji reševalci pripeljali v bolnico hlape Blaža Koresa od St. Janža na Dravskem po-lju. Med obedom ga je nenadoma napadla slaboumna gospodarjeva hčerka, oborožena s sekiro. Nesrečnica je kot besna udrihala po hlape, dokler se ni utrudila. Kores se je nezavesten zgrudil v mlaki krvi s hudimi ranami po vsem telesu. Roko je imel do kosti presekan. obraz ves razmesarjen, prav tako tudi hrbet. Takojšnja zdravniška pomoč mu je morda rešila življenje.

— Zopet dva požara v Račah. V okolici Rač so požari na dnevnem redu. Tako je ožen v ponedeljek ponoči uničil gospodar-sko poslopje posestnika Franca Fingusta v Brezli pri Račah. Zgorelo je več objektov, vsi pridelki ter orodje, tako da znaša ško-da 50.000 dinarjev. Zavarovan je posestnik za 59.000 dinarjev. Požar se je razširil tudi na sosedne poslopje posestnika Stefana Lesnika, ki mu je ožen napravil 25.000 dinarjev škode. Ker so bila poslopja s sla-mo krita, tudi tukajšnja gasilska pomoč ni mogla preprečiti katastrofe.

— Zaradi ljubca sta se včeraj pred to-varno Kovina stepli delavki Katarina R. in Jožefa K. Bojevitja Katarina je vrgla slabotno Jožefo po tleh, jo s pestmi tolkla po glavi in jo do nezvesti vlekla za lasje. Na pomoč so priskočili delavci, ki so Jože-fo rešili pobesnele napadalke. Ta je izpo-vedala, da se je maščevala iz ljubosumnosti, ker ji je Jožefa prevzela ljubica.

— Obesil se je. Včeraj se je v svojem sta-novanju v St. Ilju obesil na obešalo sodar-ski pomočnik Franc Ockerl. V zadnjem ča-su je bil nekoliko slaboumen in je večkrat pravil, da se bo ustrelil ali obesil, češ, da se je naveličal življenja.

— Pobeg od doma. Ze pred tremi dnevi je neznanokam pobegnila 10-letna delavč-va hčerka Rozika Šanperlova. Šla je v šolo pa se ni več vrnila. Za njo manjka vsaka sled.

— Sin zgorel, mati in hči se borita s smrtjo. V okolici Rogoševcev je silen po-žar uničil gospodarsko poslopje in stano-vanjsko hišo posestnika Harba. Vse je do tal pogorelo. V skrajnem hipu so skušali iz gorečih hlevov rešiti živino, kar pa je postalo usodno za 14-letnega posestniko-vega sina, mater in 17-letno hčerko, ki so zadobili smrtno nevarne opekline. Vse tri so takoj prepeljali v bolnico v Mursko So-boto, kjer je mladenič kmalu izdihnil, do-čim se mati in hči borita s smrtjo.

Iz Zagorja

Iz občinskega gospodarstva. Na nedeljski občinski seji je bil sprejet proračun, proti kateremu so bile sicer vlozene štiri pritožbe, ki pa so bile odklonjene. Manjšina se je vzdržala vsake debate in glasovanja. Pra-račun izkazuje dohodkov 1.468.595, izdatkov pa 1.726.586, torej primanjkljaj 257.973 Din. Občinske doklade znašajo 150 odstotkov na vse državne davke. Določeno so bile troša-rine, med drugimi za govedo do 300 kg do 20 Din, nad to težo pa 30 Din. Obdavčen je tudi uvoz čevljev in sicer vsak par s 3 Din, od česar pritrjuje občinska blagajna 10.000 Din dohodkov. Gorcanski Antonu je bil zagotovljen sprejem v občinsko zvezo Na-seljju Bevkemu se ne dovoli komasacija s Trbovljami, ker se je izjavilo zanj samo 64 podpisnikov, namreč 13 odstotkov pre-bivalcev Bevkovega. Določeno je bil odstotek iz-gube alkoholnih pijač zaradi ležanja v kle-ti, in sicer za vino 5, za mošt 10 in za žga-nje 30 odstotke. V odbor za meščansko šolo so bili izvoljeni predsednik občine Anton Prosenec, zdravnik dr. Slavko Grum, za bla-gajnika Franc Jan ter odborniki Mirko Ko-privec, Jože Stankelj, Ivan Lovrač in Franc Šober.

Prijateljska nogometna tekma. Pretekli dve nedelji sta prinesli naslednje rezultate: trboveljski Amater je pred golom SK Za-gorja izvojeval tesno zmago 2:1. srečanje med domačim SK Slogo in SK Zagorjem pa je bilo nerazločno zmago 5:2 (2:0).

PRIDE! PRIDE! PREMIERA V KINU UNIONU!
Temperamentna in šarmantna
v opereti
Marika Röck
Sodelujejo:
HANS STUWE in PAUL KEMP
Vroč kri

O pekih in kruhu

Ali je nočno delo v pekarnah potrebno — V koliko je upravičena podražitev kruha

Ljubljana, 29. aprila
Med pekovski pomočniki in med mojstri se vodi ljut boj zaradi mezd in nočnega dela, o katerem menijo, da je preostanek iz srednjega veka. Iz krogov pekovskih po-močnikov oziroma njihove organizacije smo prejeli več pritožb ravnanja s pomočniki pri čemer seveda ne stedišo še z drugimi ki bi ugneli zanimati javnost. Pekovski obrati v naši banovini, pravijo, so v rokah malih obrtnikov. Način dela je še skoraj povsod zastarel, razen v nekaterih več-jih pekarnah, kjer imajo stroje za mešanje ter moderne peči. Vse drugo je ostalo pri starem, zlasti kar se tiče zaposlovanje de-lavcev in vajencev, raznašanja kruha in pe-civa, nastanitve delavcev, nočnega dela, hi-gijene ter drugih važnih stvari, brez kate-rih, — predvsem strojev — ta panoga ne more prebiti srednjeveškega sistema. V naši banovini je še prav mnogo takih pekarn, ki ne ustrezajo pojmu moderne in higijens-ke izdelave peciva in kruha, — tej prvi in neobhodni ljudski hrani. Delo v teh pekarnah se opravlja brez sistema, reda in kon-trole, ponoči in brez normalnega odmora zaposlenih. V borbi za nedeljski počitek, za normalni delovni dan, za ukinitve ne-zdravega nočnega dela, so postali pekovski pomočniki nekak elementarni pogon za na-predek in modernizacijo te obrti, s tem pa istočasno tudi zaščitniki interesov konzumentov, pogonska sila gospodarskega, kulturnega in socialnega napredka. V vseh na-prednih državah: v Švici, Nemčiji in drugod je že davno uveljavljeno dnevno in prepo-vedano nočno delo. Tudi tamkajšnjim moj-strom v začetku ni bila po volji ta izpre-memba, vendar pa je zmagal napredek, ki mora prodirati prej ali slej tudi v naši dr-žavi in posebej v naši banovini, predvsem v splošno se modernizirajoči Ljubljani.

Prazna je beseda, da bi prišlo v primeru odprave nočnega dela v pekarnah do kaosa, češ, da bi v zgodnjih jutranjih urah pone-kod, kjer se sme neomejeno obratovati, raznašali kruh tudi v druge kraje, kjer bi

bilo nočno delo zabranjeno. Treba se je sa-mo seznaniti z obrtnim zakonom in z zako-nom o zaščiti delavcev pa ne bo več stru-hu, da bi prišlo do nereda. Oblast naj po-skrbi, da se bodo zakoni spoštovali!

V interesu splošnosti bi bilo, da se delovni čas v pekarnah določi od 4. do 20., ob sobotah do 16., pri dveh izmenah do 20, pripravljeno delo pa naj se prične ob 1. uri. Raznašanje kruha in pečiva in odpira-nje lokalov bi se ne smelo pričeti pred 6. uro zjutraj.

Sedaj pa še par besed o potrebi podražit-ve kruha, ki je nastopila s podražanjem mo-ke za 25 par pri kg. Res obstoja gospodars-ka kriza, vendar pa kriza pekovskih obrt-nikov v Jugoslaviji prav gotovo ni najhuje prizadela. Vsakdanja produkcija kruha po-sameznih pekovskih mojstrov v Ljubljani znaša 75 do 1500 kg. Če računamo, da de-lajo peki z dobičkom povprečno po Din 2 pri kg, bi to zneseo vsak dan 150 do 3000 Din.

Ob času podražitve kruha, je bila cena moke, kakor izkazuje mestno tržno nal-zorstvo: kg št. 0 Din 3.25, št. 2 Din 3.05, št. 4 Din 2.85, št. 6 Din 2.65; kg kruha pa po: Din 4.25, 3.75, 3.50 in 3.25. Če pri kg moke se pokaže velik dobiček, upoštevati pa je še treba, da se napeče iz kg moke 1.35 kg kruha, peciva pa še več.

Od omenjenega dobička je seveda treba odšteti tudi režijo, ki znaša dnevno pri pe-kih, ki prodajajo moko, okrog 300 kg kru-ha: kvas okroglo 36 Din, 3 kg soli 7.50, pol kg diamanta Din 10, dva Din 150, skupaj Din 203.50. Plača dveh pekovskih pomočni-kov znaša povprečno z vračunano oskrbo Din 40 in lokal na dan prav toliko (Din 1200 na mesec), torej vsa režija na dan Din 253.50, na mesec pa Din 8.505. Mesečni do-biček znaša torej pri dnevni prodaji 300 kg kruha Din 18.000; ostane 9.495 Din čistih.

Veliko vprašanje je torej, če je bila podraž-itev kruha in večkrat izražena želja po še enkratni podražitvi upravičena. . .

Iz Celja

—c Kolo je ukradel, pa ni imel sreče. V po-nedeljek okrog 19.30 je 28-letni posestnik sin Anton M. iz Lokaveca pri Zidanem mo-stu ukradel knjigovodskemu pomočniku Kon-radu Muleju z dvorišča v Gosposki ulici 3 v Celju 1.850 Din vredno, popolnoma novo kolo. Mulej je čul neki ropot na dvorišču in je takoj pohitel pogledat ter opazil, da mu je nekdo ukradel kolo. Tekel je na uli-co in na Glavni trg ter obvestil stražnika, ki je tatu prestregel in mu vzel kolo Sto-ričica so izročili okrožnemu sodišču.

— V celjski bolnici je umrla v nedeljo 31-letna strojnikova žena Terezija Vengustova iz Grance pri Rimskih toplicah.

—c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolice bo v torek 5. maja od 8. do 12. do-poldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c Zrtve nesreč in napadov. V nedeljo je sin nekega tovarniškega delavca v Gaberju sunil 7-letno delavčovo hčerko Karolino Ramšakovo. Deklica je padla in si zlomila ramo ključnico. V ponedeljek okrog pol 7. zjutraj je neznan tovarni avtomobil na cesti Zale-Št. Peter povozil 63 letnega zidarja pri sreskem cestnemu odboru Alojza Slu-go iz Celja ter mu zlomil levo nogo in le-vo roko. Istega dne si je 18 letni zidarski pomočnik Jože Lebič iz Smartnega v Rožni dolini pri padcu pri delu izpahnil desno ramo. V nedeljo okrog 19. je našel 37-letni dninar Jurij Krajnc iz St. Ruperta nad Laškimi staro lovsko patroino in začel tolči po njej. Patrona mu je eksplodirala v de-sni roki ter mu odtrgala en prst, dva prsta pa razmesarila. V nedeljo ob 10. dopoldne so tovarniški delavci Jurij Stante iz Žepine pri Škofji vasi ter njegova brata Alojz in Jože v neki gostilni na Ljubčini pri Celju napadli 26-letnega dninarja Stanka Borlika z Ljubčine ter mu z udarci z litrske stekle-nice prebili lotojane, izbili nekaj zob ter ga poskodovali po obrazu in levi roki. Po-skodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Trbovelj

Sport v rudarskih revirjih. V nedeljo popoldne sta nastopila na igrišču SK Tr-bovlja v prvenstveni tekmi SK DASK in SK Retje. Končni rezultat je bil 2:1 za SK DASK. V predtekmi je rezerva SK Daska odpravila rezervo SK Retja z re-zultatom 5:2. S to tekmo izkazuje prven-stvena tabela trboveljskega nogometnega okrožja naslednje rezultate: Prvo mesto je zasedel SK Amater drugo SK Trbovlja, tretje SK Dask, četrto SK Retje. Prvak zagorske skupine je SK Svoboda, 2. me-sto je zasedel SK Zagorje, 3. mesto SK Sloga. Prvak hrastniške skupine je ambi-cljozni SK Hrastnik, na 2. mestu se je plasiral SK Rudar, dočim se je SK Tri-glav tik kred otvoritvijo sezone razšel, v finale za borbo za mesto prvaka o.o. Tr-bovlje so se sedaj plasirali SK Amater, SK Trbovlja, SK Hrastnik in SK Svobo-da. V nedeljo 26. t. m. je gostoval SK Amater v Celju proti SK Celju, ki je kom-pletno nastopil ter se hotel revanši-rati za svoj lanski poraz 2:0 v Trbovljah, a je jedva iztisnil pičel rezultat 2:1.

Važna konferenca delavskih zaupnikov in strokovnih organizacij. V ponedeljek 4. maja bo v tukajšnjem delavskem domu važna konferenca zastopnikov rudarskega delavstva. Konferenca se bodo udeležili de-legati rudarskih strokovnih organizacij in

zaupniki II. skupine rudarske zadruga iz vseh revirjev. Proučevali bodo težavni po-ložaj, ki je nastal vsled skrajnega prazno-vanja v rudarskih revirjih, ter razmotri-vali, kakše ukrepe bo treba podvzeti. Raz-pravljali bodo tudi med drugim o zapo-slitvi v naših in drugih rudnikih in državi.

Zdravniške ordinacije v PT-dispanzerju. Zdravnik tukajšnjega protituberkuloznega dispanzerja bo odlej naprej ordiniral v trboveljskem dispanzerju ob četrtkih in ne ob sredo kakor doslej. Le v sredo 20. maja bo izjemoma ordiniral, ker je v če, trtek 21. maja praznik.

Iz Ljutomera

Nesreča pri delu. V Cezanjevcih pri Lja-tomeru so podirali pri posestniku Ribiču hrast. Pri delu je bil zaposlen tudi delavec Vrbnjak Jakob iz Podgradja, ki ga je hrast med padcem pobil na tla ter ga močno po-skodoval na glavi, desni nogi in hrbtenici. Umril je med prevozom na dom.

Produkcija glasnene šole preteklo nedeljo v Sokolskem domu v Ljutomeru je zelo do-bro uspela, kar gre zahvala učitelstvu, predvsem pa agilnemu g. Zahrlu. Videli smo krasne uspehe vztrajnega in marljivega delca.

Lepo vreme imamo že par dni. Zato vta-da dobro razpoloženje pri naših čebelarjih ki pričakujejo v kratkem pravi roje. Šadno drevje bo najbrže srečno odvetelo, če ne bo prišla še kaka slana, ki je ob prejšnjem mrazu uničila še deloma vso akacijo, kar je zlasti velika škoda za naše čebelarstvo, saj akacija že par let ni dala vsled maza nič medu.

Zabavni večer. Sreski odbor društva Rde-čega križa v Ljutomeru bo priredil 3. maja ob 16.30 zabavni večer v Sokolskem domu v Ljutomeru. Na sporedu so godbene točke, porske, deklamacije in dramski prizor.

Beležnica

KOLEBAR

Danes: Sreda, 29. aprila katoličani: Var-stvo sv. Jožefa, Robert.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Ideal: Cirkus Barnum.

Kino Ideal: Moje ustne varajo (Liliana Harvey).

Kino Sloga: Kraljevski valček.

Kino Union: Mihažlo Strogov — Carjev sel.

Kino Šiška: Poslednji valček.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5; Kuralt, Gosposvetska cesta 10; Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda 29.: Juarez in Maksimijan. Red Sreda.

Četrtek 30.: Prva legija. Red Četrtek.

Petek 1. maja: Zaprt

Sobota 2. maja: Gozd. Premiera. Traven.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda 29.: Pesem ljubezni. Red C.

Od četrta dalje bo opera zaprta zaradi gostovanja v Splitu.

Zborovanje najstarejšega ljubljanskega društva

Ljubljana, 29. aprila
V prostorih gostilne pri Cinkoletu je ime-la snoči svoj redni občni zbor naša najsta-rejša organizacija, ki obstoja že od l. 1562, in sicer »Društvo oostrolečev«. Otvoril je zbor ob 20. strelski glavar g. Jean Schrey, ki se je spomnil vseh važnejših dogodkov v društvu med letom, posebno toplo pa smrti društvenega tajnika prof. Petra Zmit-ka. Spomin izredno priljubljenega in čisla-nega tajnika so počastili navzoči z vzklj-ikom »Slava mu!«

Poročilo tajnika, strelskega mojstra in gospodarja je podal nadsvetnik dr. Adolf Kaiser. Iz tajniškega poročila je razvidno, da ima društvo 51 rednih članov. V nadalj-njem nvnju, da so bile lani v juniju ob proslavi 80-letnice strelskega glavarja in častnega člana g. Jeana Schreya na dru-štvenem strelišču velike strelske tekme, ki so se končale s prav lepimi uspehi. Društvo se je tudi udeležilo strelskih prireditev so-rodnih društev in sicer Strelske družine ter Lovskega društva. Gospodarsko poročilo navaja, da so lani temeljito popravili po-slopje pod Rožnikom, kjer so napravili no-vo streho in v glavnem uredili tudi vse strelišče. Spodaj pod streliščem, kjer je iz-peljana sedaj močno razširjena cesta, bi ka-zalo še regulirati obrobni svet, kar pa je naloga mestne občine, ki mora stremeti za tem, da se olopača tamošnja okolica.

Blagajniško poročilo g. Antona Schuster-ja navaja, da je finančno stanje društva po-polnoma urejeno. Odobren je bil proračun za l. 1936 in sprejel sklep, da ostaneta pri-

stopnina in članarina v isti višini kakor doslej. Zastopnik nadzornega odbora g. Jan-ko Cepon je predlagal nato razrešnico s po-hvalo odboru.

Pri dopolnilnih volitvah je bil izvoljen na mesto umrlega tajnika g. prof. Zmitka v od-bor g. Minko Heinrihar. Za novega tajnika je bil določen višji sodni svetnik g. Anton Mladič, za strelskega mojstra g. Minko Hei-nrihar, za društvenega gospodarja dr. Kaiser, za blagajnika pa g. Anton Schuster.

Pred zaključkom občnega zbora je bil do-ložil še strelski spored za l. 1936. Glavna streljanja bodo 3., 10., 21. in 24. maja, de-loma dopoldne, deloma pa popoldne na dru-štvenem strelišču pod Rožnikom.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«

v Šiški — Telefon 33-87

PRIDE! Temperamentna in šarmantna
Marika Röck
Sodelujejo:
HANS STUWE in PAUL KEMP.

PRIDE! PREMIERA V KINU UNIONU!
v opereti
Vroča kri

DNEVNE VESTI

— Zamenjava bankovcev. Dne 4. maja poteče rok za zamenjavo bankovcev pri Narodni banki in sicer po 1000 Din stalnega I. izdaja, ki nosijo datum 30. november 1920. (glavna karakteristika sv. Jurij na konju), in 10 Din stalnega II. izdaja, ki nosijo datum 6. maj 1926 oziroma 1. december 1929 (rumenkasti), kakor je to bilo objavljeno v Službenem listu št. 3 od 11. januarja l. 1933. Po preteku omenjenega roka prestanejo biti ti bankovci zakonsko plačilno sredstvo in jih Narodna banka ne bo več zamenjavala. Opozorila se občinstvo, da se pravočasno zamenja te bankovce pri blagajnah Narodne banke (v dravski banovini pri podružnici v Ljubljani oziroma v Mariboru).

— Velika razstava malih živali. Najmočnejše društvo rejcev malih živali »Zivalce« priredila na spomladanskem velesojmu že svoj 9. razstavo, na kar opozarja pravkar izšla 4. številka društvenega glasila, ki objavlja bogato strokovno gradivo. List je zelo potreben rejcem, da se lahko posvečajo reji res umno ter uspešno, zasluži pa tudi, da ga upoštevajo splošno v kmetijstvu zaradi njegove gospodarske usmerjenosti zlasti še ker se peča z vsemi panogami reje malih živali in zavzema za pospeševanje ovčarstva, ki je izrednega pomena tudi za našo državno obrambo. List izhaja mesečno in ga prejemajo člani društva brezplačno. Urejuje ga L. Paljč.

— Praktični učiteljski in veroučiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, ki so se vršili v dneh od 17. do 27. aprila l. pred izpitnimi oddeli pod predsedstvom direktorja Marita Nandeta, so se končali s sledečim uspehom: V skupini veroučiteljev pripravnikov na drž. narodnih šolah so napravili praktični izpit s prav dobrim uspehom: Fariš Franc p. Kasijan, veroučitelj na drž. pomožni šoli v Mariboru; Napast Franc p. Ciprijan, veroučitelj na drž. narodni šoli v Krčevini pri Mariboru. V skupini učiteljev pripravnikov na drž. narodnih šolah pa: z odličnim uspehom Košorok Jožef, učitelj na Blokah, srez Logatec. S prav dobrim uspehom: Andolšek Ludvik, učitelj na Karlovič, srez Kočevje; Hamersak Emil, učitelj v Dolu pri Hrastniku, srez Laško; Hayne Adela por. Gruden, bivša učiteljica v Cerkljah, srez Krško; Kožuh Josip, učitelj v Naklem, srez Kranj; Kuharič Martin, učitelj v Ovičju, srez Kočevje; Novljan Stanislav, učitelj v Grahovem, srez Logatec; Potočnik Hermina, učiteljica v Cepcljah, srez Cernomelj; Strukelj Adnrej, učitelj v Podbičju, srez Kranj; Tomšič Ivan, učitelj v Artičah, srez Brežice. Z dobrim uspehom Logar Franc, kontraktualni učitelj v Radovici, srez Metlika. Reprobiran pa je bil v tej skupini en kandidat, izpitni odbor.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes ob 16. 19.15 in 21.15 opereta
Kraljevski valček
Carola Höhn, Willy Forst. Samo danes in jutri

— Ljubosumni mož zabodel ženo. V Petrovicih blizu Bosanske Gradiske se je te dni odigrala krvava drama. Delavec Todor Gergelj je bil že deset let poročen. A zadnje čase se zakonca nista več razumela. Žena je namreč moža varala. Kadar je Anton naporno delal v gozdu, so prihajali k njej ljudje v vas. Nedavno je prišel iz Francije neki Kerč, s katerim je začela ljubavno razmerje. Mož jo je večkrat prosil, naj preneha, bilo pa je zaman. Ko se je v ponedeljek Gergelj ponoči nenadoma vrnil domov, je ženo zalotil v objemu Kerča. Ves divji je pograbil nož in ženo večkrat zabodel, nato pa pobegnil. Ano so prepehali v Novo Gradsko, kjer je v bolnici umrla.

— Izkop trupa pravoslavne paroha. V vasi Klenk pri Mitrovici so včeraj izkopali in obducirali truplo tamošnjega pravoslavne paroha Antonija Apostolovića, ki je umrl lani 8. novembra nagle smrti. Državno pravdnstvo je namreč nedavno prejelo prijavo, da je bil 74-letni paroh zastrupljen z arzenom. Ker je starček zapustil nad pol milijona Din premoženja in je morda res postal žrtev zločina, je okrogno sodišče oddalo ekshumacijo trupa. Zelodec so poslali državnemu laboratoriju v Beograd v svrhu analize.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nespremenjeno, deloma oblačno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopju 24, v Beogradu in Sarajevu 23, v Zagrebu in Splitu 22, v Ljubljani in Rogški Slatini 20, v Mariboru 19. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.3. temperatura je znašala 8.

Iz Ljubljane

— O oddaji krvi za transfuzije razglasa uprava splošne državne bolnišnice v Ljubljani naslednje: Po zakonu si mora vsak transfuzije potrebni bolnik dajalec krvi plačati sam. Zato je svetovati, da v vseh primerih težke izgube krvi pridejo krepki sorodniki bolnikov, ki so pripravljeni pomagati svojo s svojo krvjo, istočasno z bolnikom v bolnišnico. — Če bi takih sorodnikov ne bilo, preskrbi bolnišnica dajalca krvi, a ga mora premožna stranka plačati sama. — V primeru stiske pa preskrbi bolnišnica seveda tudi revnim bolnikom brezplačno dajalec krvi in ga zaračuna iz kredita za zdravila. — Iz proračunskih virov pa bolnišnica ne more plačati dajalcem krvi za posamezno oddajo več kot 200 Din. V to svrhu poziva po vsem zdrave in krepke osebe obeh spolov, da se javijo v ponedeljkih, sredo in petkih kot pripravljenci za oddajo krvi na l. kirurškem oddelku državne bolnišnice v Ljubljani od 9. do 10. ure dopoldne. Abstinenci imajo prednost. — Iz Avstrijski konzulat v Ljubljani ob priliki državnega praznika zvezne države Avstrije dne 1. maja t. l. ne bo uradnoval.

—lj Pogreb Ožbinčkove mame. Včeraj ob 16. je bil s Poljanske ceste pogreb popularne gostilničarke in mesarice Ane Anžičeve. K pogrebu Ožbinčkove mame, kakor je bila splošno znana, se je zbrala poleg sorodnikov velika množica ljudi in so jo na zadnji poti spremili Sokoli iz Stepanje vasi s starostno Slano na čelu pevsko društvo »Sava« s predsednikom Pogačnikom, ki je pokojnici zapeval v slovo žalostinke pred hišo žalosti, pri viaduktu in grobu.

Kino Union, tel. 22-21
Na splošno željo podaljšano!
Gigantski, milionski vefilm
Mihajlo Strogov — carjev sel
Ob 16., 19.15 in 21.15 uri! Prekrasno!

—lj Maša zadušnica za pokojno go. Ano Anžič bo jutri v četrtek ob pol 8. zjutraj v župni cerkvi pri Sv. Petru, v Ljubljani. —lj Sobotni družabni večer Sokola I bo združil na Taboru članstvo vseh ljubljanskih sokolskih društev. Saj je večer namenjen njim, da se nekaj uric pozabavajo ob zvokih velikega in plesnega orkestra Sokola I, ki se je za ta dan posebej pripravil. Društveni prireditveni odbor bo poskrbel, da bodo tudi v ostalem vsi posetniki tega večera zadovoljni.

—lj Živilski trg je že založen s črešnjami, kar se menda še ni zgodilo nikdar tako zgodaj. Te črešnje so pa še tem večja posebnost, ker so prispelje iz naše države, in sicer iz Mostarja. Seveda so še precej slane, od 24 do 28 Din kg. zato se prodajalci tudi ne zalagajo mnogo z njimi, saj ne gre posebno v denar. Danes zelenjadni trg ni bil posebno dobro založen, kakor pač ni ob tržnih dneh na koncu meseca. Stalni prodajalci na Pogačarjevem trgu, prodajalci tudi že kumare ki so po 20 Din kg. Novi krompir se že nekaj časa ni pocenil, prodajajo ga po 10 Din. Mnogo je graha. Istrskega prodajajo po 9 dalmatinskega pa po 8 Din. Danes je bilo na prodaj tudi nekaj skuš in sardonov. Skuše so že po 18 Din kg. Mnogo cenejše letos ne bodo, ker jih bodo po večini pošiljali v Italijo, največ konzervnim tovarnam. Skuše pa bodo letos dražje tudi zaradi tega, ker je ljubljanska trošarina na ribe zelo visoka. Tako je n. pr. v Ljubljani 2.50 Din za kg, dočim je v Zagrebu in Beogradu 25 par. Pomisliti je tudi treba, da je prevoz rib v Ljubljano zelo drag zaradi slabih prometnih zvez. Lani so bile skuše celo izpod 10 Din kg. letos pa se bodo morale gospodinjice sprijazniti z mnogo višjimi cenami. Seveda bodo temu primerno prilagodile jedilni list. Dočim so ribe drugje najvažnejša hrana, so pri nas še vedno luksuz.

—lj Koncertna zanimivost, izvajana na koncertno-zabavnem večeru ljubljanskih konservatoristov v soboto 2. maja v Kazini, bo godalni kvartet v romantičnem slogu, od katerega bo kvartet konservatoristov izvajal dva stavka, in sicer drugi stavek »Andante amoroso« in tretji stavek »Vivace«. Skladatelj je konservatorist Uroš Prevorsek iz šole prof. L. M. Skerjanc. Ne dvomimo, da bo poset te prireditve velik, saj se mnogi zanimajo za razvoj naše glasbene umetnosti. Vabila za to zabavno koncertno prireditev konservatoristov naj vsi, ki jih pomotoma niso prejeli reklamirajo v pisarni združenja ljubljanskih konservatoristov na drž. konservatoriju v Vegovi ulici.

Zvočni kino IDEAL
Danes razkošna opereta z Lilian Harvey in John Boles
Moje ustne varaje
Predstave ob 4., 7. in 9.15 zvečer!

—lj Znani modni salon Jelovšek se je te dni preselil v nove prostore v Gledališko ulico 14. Vid vaših oči si obvarujete je z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavi, te pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

Iz Ptuja

Jubilej. Te dni je praznoval g. Job Blaž, železniški poduradnik v p. 80letnico rojstva. Job je bil nad 41 let v službi železnice, zadnja leta pa je bil vratar na tukajšnji postaji do svoje upokojitve l. 1927. Kljub visoki starosti je še vedno čil in zdrav. Naše čestitke!

Pevski zbor državne meščanske šole v Ptuj bo priredil svoj letni vokalni koncert 2. maja ob 20. v dvorani Društvene doma. Zbor, ki šteje 80 pevcev, bo zapel več pesmi Adamiča, Vrhovskega, Grbca in po eno pesem Grgoševića, G. Ivavca, Grbiča in Aljaža. Zbor bo vodil g. Hasi Drago.

Čebelarstva podružnica v Ptuj bo priredila v nedeljo 3. maja ob 9. dopoldne v okoliški šoli predavanje. Po predavanju bo teoretično in praktično razkazovanje čebel na dvorišču sreskega načelstva pri čebelnjaku g. Komela.

Ban dr. Marko Natlačen je v ponedeljek obiskal Ptuj. Prispej je v spremstvu svojega tajnika dr. Kovačiča iz Ljubljane ob 9.30 ter so ga zastopniki uradov, društev in korporacij sprejeli pred sreskim načelstvom. V imenu mestne občine ga je pozdravil predsednik dr. Remec, na kar ga je pozdravil še narodni poslanec Brenčič. Ban je po sprejemu odšel v poslopje sreskega načelstva, kjer je sprejemal zastopnike uradov, vojske in samoupravnih oblasti ter društev in korporacij. Popoldne je nadaljeval svojo pot v Jur.

Blago za moško obleko s podlogo

Din
Komanditna družba **390.-**
'Manufaktura' **490.-**
Beethovnova ulica 14 **590.-**

šince, Ormož, Središče in Vel. Nedeljo, kjer je prenočil, v torek pa je obiskal haloške občine.

Občnega so našli na podstrešju svoje hiše dne 20. t. m. 50letnega posestnika Pečnika Petra iz Geregje vasi. Istega dne dopoldne se je zglasil še pri neki sosedu in jo zaprosil za vrh, češ da jo potrebuje za neko delo. Ko je dobil vrh, je odšel na podstrešje in se obesil.

Iz Radeč

V nedeljo vsi na tombolo! V nedeljo 3. maja bo ob 15.30 na glavnem trgu pred »Jadrano« velika gasilska tombola, na. menjena za nabavo novega gasilskega orodja. Poleg mnogo manjših dobikov so glavni dobiki: spalna oprava, moško kolo, krava itd. Podprite domače gasilsko društvo in posegajte pridno po tablicah.

Sportna nedelja. Na novem sportnem igrišču na Njivicah je bila preteklo nedeljo prva nogometna tekma med SK Radeče in SK Laško. Igra je nudila mnogo sportnega užitka, saj je bila zelo napeta in zanimiva. Izid je bil 1:5 (1:4). Med tekmo je dobil igralec Mirko Simončič precejšnjo poškodbo na nogi. Zdravi pa se v domači oskrbi.

Iznajdba domačega inženjerja g. Mila, na Hmelja. Pred kratkim je izumil naš mladi inženjer g. Milan Hmelj mešanico za tlakovanje hišnih podov, ki tvori žaganje in razne kemikalije. Prvi poizkusi so se obnesli nad vse zadovoljivo. V kuhinji hotela Juvanciča na Zidanem mostu so napravili delavci pod, ki kaže velike prednosti pred vsemi drugimi, tako po trdoti in odpornosti, kakor tudi po možnosti čiščenja. Te vrste podi bi se obnesli nad vse dobro zlasti v novih zgradbah in šolskih stavbah.

Za povečanje tujkega prometa na Liscu se bo vršila te dni pri Posavski planinski podružnici na Liscu seja na kateri se bodo določile smernice za propagando. Ob tej priliki se bo tudi sklepalo o preureditvi koč.

Papirnica Piatnik na Njivicah je te dni obnovila obrat. Zaposleno je vse delavstvo ki dela v treh posadih noč in dan.

Z Zidanega mosta

Dramski studio na Zidanem mostu nas bo presenetil v nedeljo 10. maja na sokolskem odru z umešniško dramo »Napoleonov oficir«. Režijo vodi večji g. Marjan, kar-nam jamči za popoln uspeh drame.

Ribe se drste. Za nekaj dni je opažati pod mostom v Savinji na tisoče in tisoče rib, ki plavajo tako na gosto, da so zakrile v plitvo dno reke. Kako da so si izbrale ribe baš to mesto za drstenje, je vprašanje, ki bi ga morda rešil kak priznan ribarski strokovnjak. Ribe so priplavale po Savi navzgor in Savinji navzdol ter se drste pred neposrednim izlivom Savinje v Savo.

Čuvanje flore. Opozarjajo se številni izletniki, ki hodijo po naših okoliških hribovih, da je trgiranje nekaterih cvetlic prepovedano. Take zaščitene rastline so encijan, avrikei itd. Z vandali narave se bo postopalo po zakonu.

Ogromen potniški naval. Pretekla solnčna nedelja je izvalila nešteto izletnikov

v naravo, ki so se vračali z večernimi vlaki na svoje domove. Vsi vlaki, bodisi proti Ljubljani, Mariboru ali Zagrebu, so bili prenatrpani s številnimi potniki, ki so se drenjali stoje na vozovih in napravljali nepretržno gnečo. Zato prosimo železniško upravo, da preskrbi v času velikega potniškega navela primerno število vozov, s čimer se bodo odpravili slični nedostatki.

Na novo markirana pot. Preteklo nedeljo je blagajnik SPD g. Janez Ceglar z Zidanega mosta na novo markiral pot iz Radeč preko Sv. Lovrenca na Lisco, o čemer obveščamo vse turiste.

SCHILLER ZA NEMCE

V weimarskem Schillerjevem kabinetu sreča Nemec tujca in se začne bahati: — Tu je delal naš veliki pesnik.

— Meni se pa zdi, da je bil Schiller mednarodni pesnik, pravi tujec. To sklepam iz njegovih del. »Devico Orleansko« je napisal za Francoze, »Mario Stuart« za Angleže, »Wilhelma Tella« za Švicarje, »Fiesco« za Italijane, »Dona Carlosa« za Špance, »Wallensteina« za Čehe...

— Kaj je pa napisal potem takem za Nemce? se jezi Nemec.

— Za vas je napisal »Razbojnika«.

Elitni kino Matica — Tel. 21-24

DANES ob 4., 7/4 in 9/4 uri PREMIERA VELESENZACIJE

CIRKUS BARNUM

Početek in razvoj največjega in prvega cirkusa sveta. — Senzacija katere lahko pričara samo kamera filmskega operaterja.

Iz Kamnika

Ozadje nedeljskega požara na Vrhpolju. Kakor smo že poročali, je v nedeljo ponoči izbruhnil požar pri posestniku Klemenču Juriju na Vrhpolju pri Kamniku. Na pomoč so prvi prihitali gasilci iz Vrhpolja, ki so se dolgo brezuspešno mučili s svojo ročno črpaliko. Ko so uvideli, da ne morejo iz nizkega potoka izčrpati potrebne količine vode, so pozvali gasilce iz Kamnika, ki so bili pod ure po prejemu obvestila na mestu in pogasili, kar se je pač še dalo. — Kakor so naknadno ugotovili, gasilec iz Vrhpolja ni odpovedala brizgalna morda zaradi blata. Pri pregledu orodja v ponedeljek so gasilci našli na obeh sesalnih cevih globoko zarezo, na več mestih pa so bile prerezane tudi tlačne cevi. Potem prav gotovo ni čudno, če gasilci niso mogli črpati vode, ker v temni noči nihče ni opazil poškodb na sesalnih cevih. Kdo je imel interes na tem, da je prerezal gasilec cevi, bo ugotovila preiskava. Po zahtilu načelnika gasilcev g. Mihe Laha, je bilo vse orodje vedno v najlepšem redu in vedno pravilno vzdrževano.

Iz Stične

Tatvina. Pred nekoliko dnevi je bila u kradena g. dr. Fedranu iz njegovega avtomobila ročna torbica z zdravniškimi instrumenti in sicer okoli 8. zvečer izpred gostilne Končina. Tat, ki je gotovo razočaran nad nenavadnim plenom, bo instrumente zavrgel, ker mu jih vnoviti ne bo moglo. V tem primeru se najditelj naproša, naj jih odda zdravniku g. dr. Fedranu na Hudem.

Rojstvo desetega brata. Na Mali Dobravi pri Stični se je zakoncem Zupančič, vulgo pri Petru, rodil deseti sin. Baje bo mlademu zemljano kumoval kralj.

Avtohusno podjetje Simič je 25. t. m. prenehalo obratovati na progi Žužemberk-Stična-kol. Sedaj ima progo v zakupu tukajšnji gostilničar g. Fačini. Obratovanje se vrši s konjsko vprego ter potrebuje poštni voz iz Stične do Žužemberka 2 uri.

Ostavko je podal na svoje odborniško mesto g. Pušl Filip, a na njegovo mesto pride g. Mostar iz Muljave.

Zborovanje čebelarjev ljutomerskega sreza

Križevci pri Ljutomeru, 28. aprila. V nedeljo, 26. aprila je bilo na pobudo križevske čebelarke podružnice zborovanje vseh podružnic ljutomerskega sreza. Udeležilo se ga je nad 40 delegatov, ki so zastopali vseh sedem podružnic ljutomerskega sreza. Namen sestanka je bilo poročilo o poteku občnega zbora Slovenskega čebelarstva društva v Ljubljani in določiti delegata ki bo zastopal podružnice ljutomerskega sreza na anketi Čebelarstva društva v Ljubljani ki bo sklicana v kratkem radi izpremembe dosedanje naredbe o prevozu čebel na ajdovo pašo. Čebelarji ljutomerskega sreza se dobro zavedajo, da je nastopil poslednji čas za obrambo, zaradi česar so se sestanka tudi udeležili v tako lepem številu. Sestanek je vodil predsednik križevske podružnice g. Prelog. Poročilo o poteku občnega zbora v Ljubljani je podal šolski upravitelj g. Belec. Zbrani čebelarji so z velikim zanimanjem sledili poročilu, ki je trajalo nad eno uro. Posebno pozornost so pokazali pri vprašanju dobave sladkorja za pilitanje čebel, ki se preveč forsira, na-

mestu, da bi se pokupil aidov med, ki ga imajo naši čebelarji v zalogi ter ga ponujajo na vse strani, a ni kupcev od nikoder. Še bolj je zanimala naše čebelarje zadeva o izpremembi dosedanje naredbe o prevažanju čebel na ajdovo pašo vsled česar so tudi prišli nekateri po par ur daleč. Ponovno so izrazili željo, da se čim prej izpremeni naredba o prevažanju čebel na ajdovo pašo, ker preli skorajšnja propast naših kmečkih čebelarjev, ki vršijo važno nalogo v našem kmečkem gospodarstvu. Nato je bil izvoljen za delegata za anketo o naredbi za prevažanje čebel na ajdovo pašo šolski upravitelj Belec Janko, ki bo na njej zastopal vse podružnice ljutomerskega sreza. Delegati so tudi načeli vprašanje, kakšna naj bi bila nova naredba ter se bodo zaradi razgovora o tem ponovno sestali v Križevcih. Lepo uspešno zborovanje je bilo zaključeno s pozivom, naj pristopijo vsi čebelarji k čebelariskim podružnicam, ker se le organizirani morejo boriti za svoje pravice.

MALI OGLASI

veseda 0.50 para, davek Din 3.—, veseda 1 Din, davek 3 Din, prekliti
za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

TRENCHOATE ter vsa oblačila v ogromni izbiri odlično izdelana si nabavite najugodnejše pri Preskerju, Sv. Petra c. 14. Telefon 38—83. 6.R.

ČEBULČEK nudi po izredno nizki ceni Sever & Komp. Ljubljana, 26 R.

50 par entlanje
žuriranje vezene zaves, perila, monogramov gumbic, velika zaloga perja a 6.75 Din.
Julijana, Gosposvetska 12. 1/1

POUK

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izvežbance. Večerni tečaj. Učna ura znižana na 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 4. maja. Christofor učni zavod. Domo-branska c. 15. 1390

PRODAM

KUHINSKA OPRAVA
moderna, ugodna na prodaj. Mala čolnarska 5. 1404

Modni salon

J. JELOVŠEK, Ljubljana
sporoča, da je preselil svoj atelje s Kongresnega trga 8 v Gledališko ulico 14. pritličje, (vogal Gajeva)
Priporoča se za izdelavo oblek vseh vrst, površnikov, plaščev in kostumov.

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVEŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

Olimpijski ogenj preko vse Evrope

3400 tekačev bo poneslo baklo, prižgano v Olympiji, preko sedmih držav na olimpijado v Berlin

Nemčija, ki prireja letošnje olimpijske igre, hoče na izredno svečan način otvoriti berlinsko olimpijado. Organizirala je ogromno stafeto, ki bo vodila od mesta, kjer so se v starem veku vršile olimpijske tekme, skozi sedem držav na nemška tla. Ta stafeta bo ponesla s posebno baklo olimpijski ogenj, ki ga bodo prižgali v Olympiji v Berlinu. Velika stvar, ki gotovo zahteva ogromno organizatorično moč, obenem pa je lepa počastitev prednikov olimpijske ideje.

Iz zgodovine vemo, da so bile prve olimpijske tekme v Olympiji ob Egejskem morju. Berlin pa bo pozorišče X. sodobnih olimpijskih tekem. Ta dva kraja bosta izhodišča in končna točka 3075 km dolge proge, ki bo vodila skozi sedem držav. Nemčiji je mnogo na tem, da bo berlinska olimpijada v vsakem pogledu predstavljala višek, in hoče zato letošnje tekme, ki bodo na njenih tleh, še posebej poveljati in jim dati poudarka s prireditvijo največje stafete vseh časov.

Dne 20. julija, točno popoldne, bodo v Olympiji, pozorišču antičnih iger, prižgali olimpijski ogenj, ki ga bodo nato tekači ponesli v Berlin, kjer bo goril ves čas olimpijade na državnem sportnem igrišču. Dvanajst dni bodo lahkoatletski tekači na potu. Prekoračili bodo gore, prebrodili reke in premerili doline. Ves čas bodo nesli olimpijsko baklo. Pot jih bo vodila skozi Grčijo, Bolgarijo, Jugoslavijo, Madžarsko, Avstrijo, Češkoslovaško in Nemčijo, dokler ne bodo končno pritekli v Berlin, kjer bodo točno 1. avgusta popoldne prestopili Brandenburgsko vrata in stopili na državno sportno igrišče, pozorišče X. olimpijade. Plamen bodo nato ponesli še dalje v Kiel, kjer se bodo vršile olimpijske jadralne tekme. Dne 3. avgusta zvečer bo tja dospel zadnji baklonosec.

Pot olimpijskega ognja bo združena s posebnimi svečanostmi v vsaki državi, skozi katero bodo tekli tekači. Prva svečanost bo v Atenah v panatenskem stadionu, kjer so se začele novodobne olimpijske igre.

pijske igre. Pomembna simbolična svečanost bo tudi v naši državi in sicer na Topoli, grobnici srbskih in jugoslovanskih kraljev. Mladi kralj Peter bo na grobu svojega velikega očeta prižgal z olimpijsko baklo svečo sportnikov in s tem simbolično naznačil medsebojno povezanost olimpijskih idealov miru in enakosti narodov z ideali Viteškega kralja Uredite-lja.

Budimpešta bo z olimpijskim ognjem počastila grob Neznane vojaka, Dunaj bo prižgal na »Heldenplatzu« grmado, Čehoslovaki pa pripravljajo v Pragi veliko svečanost poveljevanja olimpijske misli. Zadnja svečanost bo v Berlinu, ko bodo z olimpijskim ognjem prižgali plamenico v stadionu, — znak, da so X. olimpijske igre pričele.

Marsikdo bo imel zaradi teh ogromnih naporov, ki naj služijo povečanju zunanega vtisa berlinske olimpijade, svoje misli. Morda je tako početje našemu pojmovanju in za našo miselnost dokaj nerazumljivo, če pa vemo, da je edini namen poveljati olimpijsko in sportno idejo, se bomo s to prireditvijo tudi mi sprijaznili. Zavedamo se, da obstojajo poveljevanja olimpijske misli različni svetovni nazori, ker pa se je sedem v svojem bistvu popolnoma različnih in tudi politično raznolikih dežel in narodov simbolično podredilo skupni ideji, se vsekar dovoljno izraža hočenje vseh narodov po miru. In ker je k temu pripomogel sport, je dokaz veličine misli, ki jo opravljajo voditelji sportnega gibanja.

3400 tekačev bo neslo olimpijski ogenj. Vsakdo izmed njih bo lahko ročaj, v katerem bo držal olimpijsko baklo, ohranil za spomin. Če bo teh tristošestiristo v resnici ohranilo olimpijsko misel in če podjetje, ki je izdelalo in darovalo te spomine, zares dela za mir, je narode združujoča ideja premostila večjo razdaljo, kakor bi jo mogoče znanost videla. Štefeta tega Olympia-Berlin kadarkoli le nakazati. Ročaje za baklo je izdelala in darovala tvrdka Krupp...

Egiptski kralj Fuad umrl

Egiptski kralj Fuad I. je bil že pred dvema letoma resno bolan, pa se je takrat zdravnikom posrečilo, da so mu rešili življenje. Nedavno je dobil kralj nevarno vnetje v ustni duplini in se je bolezen tako poslabšala, da so zdravniki izgubili vsako upanje. Ves čas svoje bolezni je bil kralj pri zavestih in je kazal veliko odpornost, vendar pa so zdravniki vedeli, da so njegove ure že štete. Včeraj ob 13.30 je kralj Fuad zatihnil oči.

Pokojni Ahmed Fuad je bil rojen leta 1868, kot sin pokojnega kečiva Izmaela paše. Po smrti kečiva Husaina, ki je bil njegov stric, je postal 1. 1917 Ahmed Fuad prvi egiptski sultan, a l. 1922, ko so Angleži proglasili Egipt za neodvisno suvereno državo, je postal prvi egiptski kralj, ki pa je bil še vedno več ali manj odvisen od Anglije.

Po kraljevi smrti bo začasno kraljevsko oblast prevzel regentski svet pod predsedstvom kraljevega strica Mohameda Alija. Regentski svet bo vladal do polnoletnosti prestolonaslednika Faruka, ki je star šele 16 let. Princa Faruka vzgajajo v Angliji in se je pripravljati, da vstopi v kraljevo vrtaško akademijo v Woolwichu pri Londonu. Princ že popolnoma obvlada angleščino, ni se tudi francoščine, zgodovine, zemljepisja, matematike, kemije in fizike, dvakrat na teden poseja tudi gimnastične vaje. Mladi Faruk je precej velik, vitke postave, plavook kakor njegov oče in ima lepe kostanjeve lase ter nežno svetlo polt kakor njegova mati Nacil. Vest o očetovi smrti ga je dohitela v Londonu in se bo sedaj vrnil v Egipt.

Z. K. D.
PRIDE
Velefilm iz pragozda
Divji tovor
Senzacija za staro in mlado.
Lov na leve, tigre, slone in druge redke živali.

SOKOL
Sokol I Tabor poziva vse starejše člane, ki imajo slavnostni krog, da se udeležijo obveznih redovnih vaj, ki bodo ob sredah od 19 do 20. v telovadnici na Taboru. Prva vaja bo danes 29. t. m. ob navedenem času. Vaje se bodo vršile kot priprava za društveni nastop 7. junija in za župni zlet 14. junija. Na obeh prireditvah bodo tvorile redovne vaje članov posebno točko nastopa. Po sklepu društvene uprave so te vaje obvezne za vse člane, ki imajo slavnostni krog in ki nameravajo pri teh prireditvah nastopiti. Tako vabimo članstvo, da se teh vaj polnoštevilno udeležijo. Uprava Sokola I Ljubljana-Tabor.

NA PLESU

— Gospodična, med plesom ste tako lahki, da bi človek mislil, da plavate po zraku.

— Kako bi ne bila, saj moram neprestano skakati čez vaše noge.

Vsi so zaklicali: »Allah, Allah!«
S Fatmo sva vstala in padla k nogam dobrega očeta, ki je združil najini roki, naju objel in blagoslovil.

Ves srečen sem izjavil, da bom storil vse kar je v mojih močeh, da bo Fatma z menoj srečna. To zvezo sva potrdila s prvim objemom, veliki vezir in njegova družina jo je pa odobrila.

Drugi poročni obred, so bili kakor običajno pred kadijem in vpricho staršev, ki morajo nevesto privedi na konju pod baldahinom in pajčolanom v dom njenega moža. Sledile so velike svečanosti, kakor se spodobi za tako mogočno in bogato turško rodbino.

Naj še pripomnim, da sem znal utrditi v svojem domu srečo z ljubljeno ženo in uživati svoje bogastvo prost vsega, kar more netiti zavist, častihlepnost in lakomnost.

To je vse, kar sem vam hotel povedati, drage dame. Zda se pa veselimo tako nenavadnega in nepričakovanega svidenja, ki po tolikih letih in pustolovščinah znova obuja mojo prvo ljubezen.

VIII.

MOJI ČESTILCI.

Ozdravljenje Karla II. je bilo združeno z velikimi svečanostmi in še večjo splošno radostjo vsega ljudstva. Požurila sem se k svojemu ljubljemu vladarju in mu čestitala k ozdravljenju. Kralju

so prišli čestitati tudi vsi njegovi ljubljenci.

Trije tekmeči v ljubezni so priredili ljubljenu vladarju na čast svečanosti, prirejene v resnici zame. Jaz sem bila skrito božanstvo teh zabav, meni so bile namenjene v dokaz oboževanja. Naj izdam te diskretne čestilce z vsemi njihovimi naslovi, ki so jim dajali nekaj pravice do moje hvaležnosti.

Mylord d'Albemarle je prišel prvi čestitati kralju, saj je bil njegov najdražji ljubljenc. Ta angleški vitez je imel vse dobre lastnosti srca in duha, ki morejo očarati pošteno in čustveno ženo. Bil je vljuden, uslužen, ugleden in v občevarju izredno simpatičen. Dolžna sem mu bila hvalo za visoke časti in dobrote, s katerimi me je bil obsul vladar. Rešil me je bil iz mrež svoje sorodnice, moje neizprosne rivalnice. Tako velika usluga je zahtevala nežno nagrado. Tako nagrada ni težka za mlado lepotic, če je ona sama velik del nagrade. Skrivaj me je bilo prosil, naj se mu oddolžim, toda pri tem je bil vedno veskozi dostojen. Predročila sem mu pa svoje dolžnosti in obveznosti do kralja.

Na svečanosti, prirejeni kralju na čast, je dal vpričo gledališko igrati, ki jo je bil napisal sam in v kateri sem igrala zanimivo vlogo. Moja rivalnica je nastopala v nji kot zla vila, zasledujoča mladim nimfo, ki jo je sovražila zaradi njene

Angleži usmrtili žensko

Epilog zločinov v sanatoriju smrti...

Afera Doroteje Nancy Waddinghamove pripada preteklosti, kajti to žensko so, kakor smo poročali, že obsodili na smrt in usmrtili. Vsa Anglija je z veliko napetostjo sledila temu procesu in razburjenje zaradi njega se še ni poleгло.

Kakor se bodo naši čitatelji še spominjali, se je morala Waddinghamova zagovarjati pred porotniki zavoljo suma, da je kot lastnica nekega sanatorija z arzenikom zastrupila dve svoji pacientki, da bi se polastila imetja, ki bi ji pripadlo po njihovi oporoki.

Sanatorij je vodila z nekim Ronaldom Sullivanom, ki se je izdajal za zdravnika, čeprav je bil le bolniški strežnik v neki londonski bolnišnici. Sanatorij je bil prav za prav le neka vrsta zavetišča za bolne in stare ljudi. Sullivan je bil življenjski drug Waddinghamove in se je moral kakor ona zagovarjati pred porotniki. Niso mu pa mogli dokazati sokrivde in so ga oprostil.

V sanatoriju je umrla pred letom dni stara ga Luiza Baguleyeva. Ker je bila stara in bolna, ni njena smrt zbudila nobene nadaljnje pozornosti, tem bolj ker je neki zdravnik ugotovil uradno, da je umrla ne-nasilne smrti. Hči Baguleyeva, ki je bivala prav tako v sanatoriju, je postavila Waddinghamovo za dedično vsega svojega imetja pod pogojem, da jo bodo tu oskrbovali do smrti. Nekoliko mesecev pozneje je umrla tudi ona in tedaj se je porodil sum, da s stvarjo ni nekaj v redu. Trupli obeh Baguleyevih so preiskali in res so našli v njih sledove morfija in arzenika.

Zaman se je Waddinghamova zvijala na vse načine. Indici so govorili preveč očitno proti njej in brutalnost, s katero sta bila zločina izvršena, je notranjega ministra silila, da ni mogel upoštevati prošnje

za pomilostitev, čeprav je bila morilka, ženska med 30. in 40. leti, mati petih otrok. Najmlajši izmed teh malih nesrečnikov šteje komaj šest mesecev, trije so pri stari materi, eden je resno bolan, enega pa oskrbuje sedaj neka prijateljica. Nobeden med njimi ne ve, kaj se je zgodilo z materjo.

Za deveto zjutraj je bila določena izvršitev smrtno kazni. Na Angleškem ženski v splošnem ne usmrčajo, v vsem tem stoletju so jih doslej le kakšnih deset spravili na vešala. Tudi v tem primeru se je zganila vsa javnost. Razdelila se je v dva tabora, izmed katerih je eden z neštevilnimi pismi, brzojavkami in telefonskimi pozivi prav do zadnjega trenutka pritiskal za pomilostitev. Mati Waddinghamove, stara, sivolasa ženska, ki je še danes pričrana o nedolžnosti svoje hčere, je bojevala zadnji obupni boj, da ohrani hčer živo. Še v trenutku, ko je zagovornik obsojenke prejel uradno obvestilo, da je bilo po zadnjem pregledu sodnih aktov nemogoče najti razlog, s katerim bi lahko kralju predlagali pomilostitev, je mati zahtevala, naj policija še enkrat zasliši njeno hčer.

Odvetnik je odposlal zadnji nujni poziv na državno tožilstvo, naj se obsojenke usmilijo, v divjem diru se je nato odpravil osebno v Birmingham, kjer bi se morala izvršiti justifikacija, da bi zadržal roko pravice, a vse zaman. Ženska, ki je z nedvoumnim namenom zagrešila dva težka zločina, se je morala zanj pokoriti s svojim življenjem. Mnogi, ki so jo poznali, verjamejo še danes v njeno nedolžnost. Toda znamenja za njeno krivdo so tako težka, da konec te afere ni mogel biti drugačen nego je bil.

Pred vrati ječe, kjer so justificirali Dorotejo Waddinghamovo, čita občinstvo razglas o izvršeni kazni

Kje je neguševa krona?

V švicarstvo pravijo, da je ni

Pred kratkim so poročali, da so abesinsko cesarsko krono spravili v Bern na švicarskem. Neki Pavel Ilg je bil oskrbel ta prevoz. Toda ta mož je umrl že pred dvema letoma. Poročevalce nekega ženevskega lista je imel priliko govoriti s poloncem tega moža, bernskim uradnikom dr. Ilgom, ki je pripovedoval:

Moji prednik je bil prvotno švicarski državni namestnik in je živel v Curihu. Abesinski cesar Menelik II. je vabil Evropce v svojo deželo in je stopil v to svrhu v zvezo z različnimi evropskimi vladami, ki so odposlale tudi višje ministerialne uradnike v Abesinijo. Med njimi je bil Pavel Ilg. Kmalu se je prikupil abesinskemu cesarju. V prvi abesinsko-italijanski vojni se je

boril na abesinski strani. Ko je bil polnoleten, mesec dni zelo kodljivi, mu je Menelik izročil krono, da bi jo spravil na varno. S to krono se je Ilg odpeljal v Evropo in je tu pozneje igral glavno vlogo pri mirovnih pogajanjih v Rimu, ki so za Abesinijo pomenili tako ugodno. Vendar se ni vrnil več v Abesinijo. Ostal je v Curihu. Nedvomno je krona potovala z njim. Pred dvema letoma je umrl in je svojo skrivnost vzel s seboj v grob. Lahko vas zagozdim, da naša družina krono nima. Del te družine se je preselil v Bern, zato so menili, da je krona prišla v to mesto. To pa ne drži. Verjetno je, da je v Curihu, kje-tega na mi ne vemo nič bolje nego kdor koli drugi.

Lepo uspel gasilski tečaj

Gasilska župa je priredila za svoje čete dva tečaja in sicer, za dolensko stran v St. Vidu pri Stični dne 19. t. m. in za zasavsko stran v Litiji dne 26. t. m. Priznali moramo, da sta oba tečaja zelo dobro uspela. Udeležba je bila nad vse pričakovanje odlična, kar je dokaz velikega zanimanja za človekoljubno gasilsko delo. Člani so z veliko pažljivostjo sledili predavanjem, ki so trajala skoraj polnih sedem ur. Takoj po prihodu jutranjega vlaka iz Ljubljane, s katerim sta

prispele predavatelja smo odšli v dvorano predilnice na Stavbali, ki nam jo je ravnateljstvo predilnice dalo brezplačno na razpolago in kjer je bil takoj po pozdravu starešine odprt tečaj.

Ob 2. popoldne so se predavanja nadaljevala. Predavala sta g. inšpektor inž. Dolenc in tajnik gasilske zajednice g. Pristovšek, ki sta v obširnih in nazornih izjavah pojasnila vse, kar potrebuje gasilec za uspešno delo v pomoč bližnjemu. Gasilci se jim za to njuno požrtvovalno delo iskreno zahvaljujemo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

ljubezen in hvaležnost, ki mu je nisem mogla prikriti. Izrazil je maskerado, da mi je pod masko odkril svoje srce. Toda moj odgovor je bila odklonitev in njeno utemeljitev je moral priznati.

Kmalu se je oglašil tudi tretji čestilec. Prišel je z velikim pompom, me na turški način pozdravil in prosil, naj igram sultanke v prizoru iz harema, ki ga je hotel pokazati kralju.

Vse je bilo vpričo njeno tako verno, da so imeli gledalci vtis pravega harema. Na odru se je videlo življenje odalisk, njihove spletke, zvijače, tekmovalne, ljubosumnosti, njihova spretnost, s katero znajo preslepiti evnuhe in sužnje, čeprav še tako pazijo na nje.

Moj zaljubljeni Turek je hotel, da bi igrala vlogo njegove prve ljubice in moralala sem d'Albemarla opozoriti na njegove dolžnosti do lepe Fatme.

Ne smem motiti verodostojnosti svojih spominov z zatajevanjem tega, kar je zahtevalo od moje hvaležnosti tudi to najnežnejše prijateljstvo. Enako iskreno pa izjavljam, da sem vedno kljubovala še tako vročim prošnjam ljubezni. Ker so se pa neprestano ponavljale in ker so postajale med štirimi očmi nevarne, sem vzela vsem svojim čestilcem vsako upanje z izjavo, da sem trdno sklenila izpolnjevati vse svoje obveznosti do kralja, ki ga ljubim in cenim kot svojega moža in dobrotnika.

Louise Renée de Keroual:

21

Kraljeva ljubica

Roman

Veliki vezir mi je dejal: Čaka te, prva stopnja vojaškega poveljevanja na suhem in na morju, potem pa dostojanstvo državnega svetnika.

Tako so mimla še tri leta moje nagle poti k visokim častem in blagostanju. Toda ta leta so bila mnogo predolga za vročo ljubezen in hrepenenje.

Slednjič je napočil veliki, srečni dan, ki naj bi slavnostno posvetil mojo zvezo s Fatmo.

Veliki vezir je zbral svojo rodbino, svojo ženo in otroke na bogati pojedini in dejal je:

Izbral sem za svojega zeta tega mladega in zvestega muslimana, čigar krepost, velika nadarjenost in dragocene usluge so izpolnile vse želje, ki sem jih gojil za blagor in srečo svoje drage edinke. Dajem mu svoje ime Kiuprili in upam, da bo njegovo slavo še bolj povzdignil. Z vami bo delil moje bogastvo in dostojanstvo. Odobrite to sveto zvezo, ki naj jo blagoslovita veliki Allah in naš prorok Mohamed.